

הודעה לעיתונות

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ו' בשבט תשע"ב
30 ינואר 2012
024/2012

תיקון (11/03/2012): עמ' 5, מסומן באדום.

תיקון (20/11/2012): עמ' 12, מסומן באדום.

סקר חברות מסחור ידע שליד אוניברסיטאות המחקר: 2009-2008

Survey of Commercialization Companies by the Research Universities: 2008-2009

הסקר עסק בפעילות חברות מסחור ידע שליד שבע אוניברסיטאות המחקר במדינת ישראל.

- חברות מסחור ידע, מגישות מידי שנה בארץ ובחו"ל כ-400 בקשות ראשוניות לפטנטים (כ-94% מסך הבקשות מוגשות בחו"ל).
- המצאות הינו התחום הכמעט בלעדי שבו החברות למסחור ידע מתמקדות.
- עיקר ההכנסות מקניין רוחני ותמלוגים שהתקבלו בשנת 2009 הגיעו מתחום רפואה ומדעי החיים (כ-92%).
- כל חברות מסחור ידע הצהירו שהאמצעי העיקרי להגנת על קניין הרוחני היה בקשה לרישום פטנט.
- מאז הקמתן, חברות למסחור ידע היו מעורבות בהקמת 151 חברות הזנק, מתוכן 44 חברות הזנק אינן פעילות.
- בשנים 2009-2008, כ-1,000 דיווחים על קניין רוחני בתחום ההמצאות הוגשו ע"י חוקרי האוניברסיטאות השונות לבדיקה בחברות למסחור ידע, מתוכן החברות החליטו להגן על כ-700.
- בחברות מסחור הידע, מרבית הפטנטים שמוסחרו הינם של חברות ישראליות, עיקר התמלוגים שהתקבלו הגיעו מחברות ישראליות וכמו כן רוב החברות ההזנק שהוקמו היו בישראל.
- כ-62% מהעובדים המקצועיים הינם בעלי תואר ראשון או שני, הרוב - 31% עוסקים בחברת מסחור הידע בפטנטים וזכויות משפטיות.
- פעילות ישראל במסחור ידע ביחס לגודל מגזר ההשכלה הגבוהה, בולטת בהשוואה לקנדה, אוסטרליה, ארה"ב ובריטניה, במספר הבקשות להגנה על קניין רוחני, במספר הבקשות הראשוניות לרישום פטנטים ובהכנסות ממכירת קניין רוחני ותמלוגים.

סקר חברות מסחור ידע שליד האוניברסיטאות בישראל לשנים 2008 ו-2009 כולל את חברות מסחור הידע שפעילותן נלווית לפעילות אוניברסיטאות המחקר (שבע חברות לשבע אוניברסיטאות). תפקיד החברות למסחור ידע לגייס, לשווק ולפתח את הידע המצטבר באוניברסיטאות, להפוך את הפטנט למוצר מסחרי ולעזור ביצירת חברות הזנק. חברות מסחור הידע בפעולות אלו מגדילות את הכנסותיהן של האוניברסיטאות והממציאים.

כתבו: יונתן חוברה ונאוה ברנר, תחום חשבונות הוצאה לשירותים חברתיים
לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת הדוברות בטל: 02-6527845

סקר זה נערך השנה לראשונה בישראל, ביוזמה ובתמיכה של המועצה הלאומית למו"פ, משרד המדע והטכנולוגיה. השאלון עסק בנושאים הבאים: הוצאות וכוח אדם בתחום ניהול הקניין הרוחני, מדיניות ניהול הקניין הרוחני, קניין רוחני והגנתו (פטנטים, המצאות, ועוד), הכנסות מקניין רוחני, חברות הזנק בבעלות חלקית או מלאה של חברות מסחר ידע ועוד.

להלן הממצאים מהסקר:

עיסוק החברות למסחר ידע

החברות למסחר ידע עוסקות בניהול קניין רוחני. קניין רוחני הוא שם כללי לזכויות הקשורות במשאבים שאינם מוחשיים ושהם יציר האינטלקט של האדם, כמו פטנטים, זכויות יוצרים וסימני מסחר. זכויות קניין אלו מאפשרות למחזיק בהם ליצור מונופול על השימוש בפריט לתקופה מסוימת ובמדינות מסוימות.

הקניין הרוחני עוסק בבעלות על רעיונות, כולל עבודות ספרותיות ואמנותיות, המוגנות ע"י זכויות יוצרים, המצאות, המוגנות ע"י פטנטים, סימנים להבחנה בין מוצרי מפעל, המוגנים ע"י סימני מסחר ומרכיבים אחרים של רכוש תעשייתי.

בשלב ראשון החברות פונות לסגל האקדמי באוניברסיטה לשם קבלת רעיונות, חידושים והמצאות חדשות. לאחר מכן החברות למסחר ידע בוחנות האם הרעיון, ההמצאה או החידוש הם ברי הגנה והאם יש להם פוטנציאל מסחרי המצדיק רישום פטנט. החברות מחליטות עם אלו מהרעיונות הן מעוניינות להמשיך בתהליך ואלו מהרעיונות לדחות. בהמשך התהליך החברות מנסות לשווק את זכויות הפטנטים לחברות בארץ ובחו"ל. החברות מוכרות זכויות בלעדיות או לא בלעדיות.

ישנם סוגים שונים של קניין רוחני: המצאות, תוכנות מחשב, בסיסי נתונים, אמצעי הוראה, אמצעים אחרים, תכניות תעשייתיות, סמל מסחרי או סמלים רשמיים, זנים של צמחים חדשים וכד'.

בשנים 2008 ו-2009 דווחו ע"י החברות למסחר ידע 992 מקרי קניין רוחני מסוג המצאות מתוכן הוחלט להגן על 694 מקרים. כמו כן הוחלט שיש לדחות 245 מהמקרים ו-53 מהמקרים טרם התקבלה החלטה.

לכל שבע החברות הקניין הרוחני העיקרי הינו המצאות, מתוכן לשתי חברות קיים סוג קניין רוחני נוסף שהינו תכנות מחשב או בסיסי נתונים.

לוח 1: דיווחים על קניין רוחני¹, 2009 ו- 2008 (מצטבר לכל החברות)

מקרים עליהם דווח	הוחלט להגן	הוחלט לדחות	טרם התקבלה החלטה
992	694	245	53
המצאות			

קיימים סוגי קניין נוספים שפיתוחם לא אומץ ע"י החברות בישראל כגון: אמצעי הוראה, אמצעים אחרים, תכניות תעשייתיות, סמל מסחרי או סמלים רשמיים, זנים של צמחים חדשים ואחר. קיימים מספר סוגי הגנה על קניין רוחני.

מעורבות החברות למסחור ידע בשנים 2008-2009 בהגנה על קניין רוחני

כל החברות למסחור ידע בשנים 2008 ו- 2009 היו מעורבות בסוג כלשהו של הגנה על קניין רוחני.

כל החברות למסחור ידע ציינו שבשנים אלו הגישו בקשות לרישום פטנטים.

ארבע חברות הגישו בקשות לטיפול בהסכמי העברת חומרים שמורים המיועדים למוסד.

שש חברות הגישו בקשות לביצוע הסכמים של אי גילוי סודיות ובקשות לטיפול בהסכמי העברת חומרים שמורים המיועדים לגורמי חוץ.

לוח 2: מעורבות החברות למסחור ידע בשנים 2008-2009 בהגנה על קניין רוחני

שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות
שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות	שש חברות

הגנות נוספות שלא הוגשו ע"י החברות: רישום זכויות יוצרים על עבודות, ספרים וחיבורי ספרות באומנות, מוסיקה ותיאטרון, רישום זכויות יוצרים על אמצעי הוראה, רישום זכויות יוצרים על עיצובים תעשייתיים, בקשות להגנה על סמל מסחרי או רשמי ורישום טופוגרפי של מעגלים משולבים.

¹ **קניין רוחני**- קניין רוחני הוא שם כללי לזכויות הקשורות במשאבים שאינם מוחשיים ושהם יציר האינטלקט של האדם (Intellectual Property, או בקיצור IP). הסדרים משפטיים מפורטים שתחילתם בפסיקת בתי משפט קובעים את מושא הבעלות בכל אחד מענפי הקניין הרוחני, את תנאי ההגנה עליהם ואת היקף הזכויות.

בקשות לרישום פטנטים²

חלק חשוב במיוחד בעיסוק החברות למסחור ידע הוא הגשת בקשות לפטנטים, כאשר הפטנטים מוענקים לממציא ע"י הממשלה בארץ או רשויות בחו"ל.

פטנט הוא זכות שימוש בלעדית הניתנת ע"י המדינה לבעל המצאה לשימוש המצאתו לזמן קצוב בין שהוא מוצר ובין שהיא תהליך בתחום טכנולוגי. כדי לקבל פטנט על המצאה יש להגיש בקשה לרשות המטפלת בכך באותה מדינה. רישום הפטנט תקף אך ורק במדינות בהן הוא נרשם. ניתן להגיש בקשה לרישום פטנט במספר מדינות ולכן לעיתים קרובות פטנט אחד נרשם ביותר ממדינה אחת במטרה לקבל הגנה מקסימאלית על הרעיון או החידוש.

החברות למסחור ידע מגישות בקשות לפטנטים ראשוניים לאחר בחינת הרעיון או החידוש. כדי לקבל רושם על מידת החדשנות, עלינו להתייחס לפטנט הראשוני שהוגש על כל המצאה. בשנת 2008, הוגשו 395 בקשות ובשנת 2009 הוגשו 384. רוב הבקשות הראשוניות הוגשו בחו"ל (כ-94%). בשנת 2008, הוגשו בישראל 27 בקשות ראשוניות ובשנת 2009 הוגשו 19 בקשות.

סה"כ הבקשות שהוגשו לרישום פטנטים בכל המדינות בשנים 2008-2009 (בקשות ראשוניות³ ובקשות המשך⁴) הסתכמו בממוצע שנתי ב-1,128 בקשות.

לוח 3: בקשות ראשוניות לפטנטים בארץ ובחו"ל 2008-2009

2009	2008	מיקום הבקשה	
19	27	בישראל	בקשות ראשוניות
365	368	בחו"ל	
384	395	סה"כ	

בחינת הבקשות לפי תחום מראה שבשנים 2008 ו-2009 הוגשו 779 בקשות ראשוניות על פי החלוקה הבאה: תחום מדעי החיים ורפואה: 350 בקשות, הנדסה 182, מתמטיקה ומדעי המחשב 74 בקשות, מדעי הטבע הפיזיקליים 141 בקשות ואחרים 32 בקשות.

מדעי החיים ורפואה הינו התחום עם מספר בקשות ראשוניות הגבוה ביותר מבין התחומים: 350 בקשות (כ-45% מסך הבקשות).

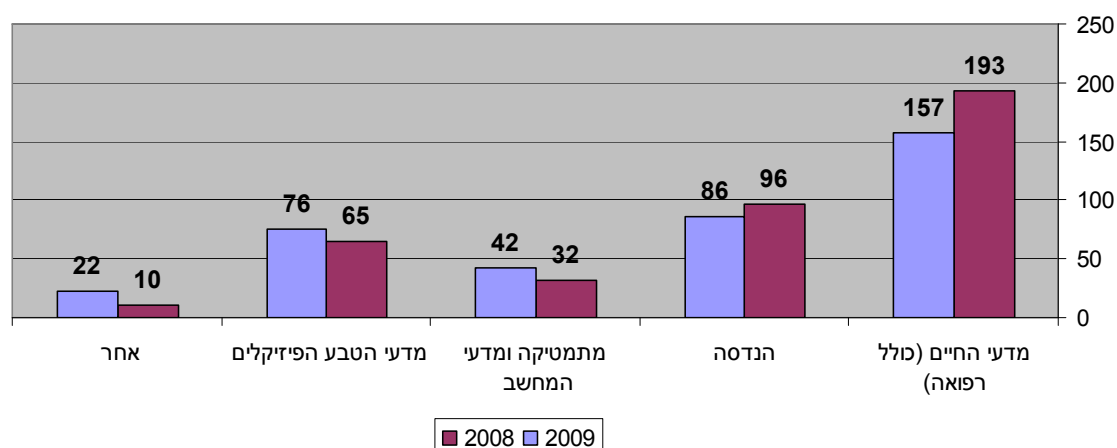
בשלושה מתוך חמישה תחומים: מתמטיקה ומדעי המחשב, מדעי הטבע הפיזיקליים ואחרים ישנה עלייה בבקשות לרישום פטנטים בהשוואה לשנה קודמת. כמו כן, הבקשות הראשוניות שהוגשו ע"י חברות למסחור ידע הן מתוך שלושה תחומים ויותר, בשתיים מתוך שבע החברות, פוזרו הבקשות הראשוניות לפטנטים בכל חמשת התחומים.

² פטנטים – פטנטים הם זכויות הניתנות על ידי מדינות לממציאים כדי למנוע מאחרים את השימוש הלא חוקי בהמצאותיהם.

³ בקשות ראשוניות – הן בקשות שהוגשו בפעם הראשונה ובקשות ארעיות – provisional.

⁴ בקשות המשך – הן בקשות המצהירות על קדימות על פי בקשה ראשונית של מוסד שכבר הוגשה במדינה או במסגרת אחרת. אין הכוונה לבקשות להארכת תוקף של פטנטים שכבר נרשמו.

תרשים 1: בקשות ראשוניות לפי תחומים

מספר הבקשות לפטנטים שהוגשו ע"י החברות למסחור ידע מהקמתן ועד לסוף שנת 2009 היה **13,593**, מתוכם מספר הבקשות לפטנטים בישראל היה 1,991 (כ-15% מסך כל הבקשות) כאשר, בארה"ב מספר הבקשות לפטנטים הגבוה ביותר **4,462** (כ-32% מסך כל הבקשות). בישראל הוגשו בקשות לפטנטים במדינות אחרות כגון: הודו, אוסטרליה, ברזיל וסין: 5,299 (כ-39% מסך כל הבקשות). בממוצע כל פטנט או המצאה נרשמה בלמעלה מארבע מדינות.

לוח 4: בקשות לפטנטים מיום הקמת החברה למסחור ידע ועד סוף 2009

מספר הפטנטים	מדינה	
13,593	סה"כ	מספר הבקשות לפטנטים מזה:
1,991	ישראל	
4,462	ארה"ב	
1,247	אירופה	
594	יפן	
5,299	מדינות אחרות	

• חברה אחת העבירה נתונים לשנים 2008-2009 בלבד.

פטנטים רשומים ומשפחות פטנטים⁵

מספר הפטנטים הרשומים ע"י החברות למסחור ידע עד סוף שנת 2009 היה 3,313. בישראל נרשמו 536 פטנטים (כ-16% מסך כל הפטנטים) כאשר, מספר הפטנטים שנרשמו בארה"ב היה הגבוה ביותר 1,136 (כ-34% מסך כל רישומי הפטנטים).

⁵ משפחה של פטנטים כוללת את הפטנט הראשוני שנרשם בארץ מסוימת ואת שאר הפטנטים שנרשמו בעקבותיו, עבור אותה המצאה, רעיון או ידע, בארצות אחרות תוך הצהרת קדימותו של הפטנט הראשוני.

רישומים לפטנטים במדינות אחרות הסתכמו ב-1,178 (כ-36% מסך כל הרישומים), במדינות כגון: הודו, אוסטרליה, ברזיל וסין.

לוח 5: פטנטים רשומים מיום הקמת החברה למסחור ידע ועד סוף 2009

סה"כ: 3,313	מדינת מקור	מספר פטנטים רשומים
536	ישראל	מזה:
1,136	ארה"ב	
363	אירופה	
100	יפן	
1,178	מדינות אחרות	

- חברה אחת העבירה נתונים לשנים 2008-2009 בלבד.

הריכוזיות בקרב חברות מסחור ידע מתבטאת בכך שמשקלן של שלוש חברות מתוך שבע החברות שלהן משפחות פטנטים שמוסחרו היה כ-89%.

בשנים שבהן פעלו החברות למסחור ידע ליד האוניברסיטאות יוצגו מספר רב של משפחות פטנטים בבקשות לפטנטים, כאשר משפחת פטנטים כוללת את הפטנט הראשוני שנרשם בארץ מסיימת ואת שאר הפטנטים שנרשמו בעקבותיו, עבור אותה המצאה, רעיון או ידע, בארצות אחרות תוך הצהרת קדימותו של הפטנט הראשוני. מספר משפחות הפטנטים נותן ביטוי מובהק למלאי ההמצאות שבידי האוניברסיטאות. מספר משפחות הפטנטים המיוצגות בבקשות לרישום פטנטים מיום הקמת החברה למסחור ידע ועד סוף 2009 היה 4,329.

מספר משפחות הפטנטים שמוסחרו מיום הקמת החברות למסחור ידע ועד לסוף 2009 היה 1,228 מתוכם מוסחרו ושייכות לחברות בארץ 774, ומוסחרו ושייכות לחברות בחו"ל 454.

לוח 6: בקשות לרישום משפחות פטנטים מיום הקמת החברה למסחור ידע עד סוף 2009

משפחות פטנטים שמוסחרו ושייכות לחברות בחו"ל	משפחות פטנטים שמוסחרו ושייכות לחברות בארץ	מספר משפחות הפטנטים שמוסחרו (עד סוף 2009)	סך המשפחות המיוצגות בבקשות לרישום פטנט
454	774	1,228	4,329

הכנסות

תפקיד החברות למסחור ידע לגייס, לשווק, לפתח את הידע המצטבר באוניברסיטאות, להפוך את הפטנט למוצר מסחרי ולעזור ביצירת חברות הזנק. חברות מסחור הידע בפעולות אלו מגדילות את הכנסותיהן של האוניברסיטאות והממציאים.

סך ההכנסות ממכירת קניין רוחני ומתמלוגים הסתכמו בשנת 2008, ב- 1,568 מיליוני ש"ח ובשנת 2009 ב- 1,834 מיליוני ש"ח.

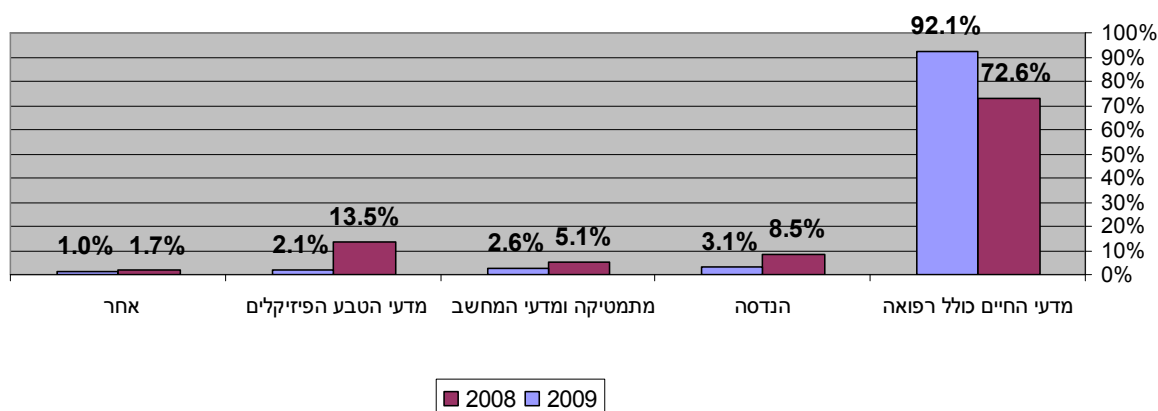
אחוז ההכנסות ממכירת קניין רוחני ומתגמולים בתחום מדעי החיים ורפואה היה הגבוה ביותר בשנים 2008 (72.6%) ו- 2009 (92.1%).

בתחום מדעי החיים והרפואה הייתה עלייה באחוז ההכנסות ב- 2009 בהשוואה לשנת 2008, לעומת שאר התחומים, בהם הייתה ירידה או שלא חל שינוי בהשוואה לשנה הקודמת.

תחום מדעי החיים והרפואה היה התחום הגדול ביותר הן מבחינת בקשות ראשוניות ובקשות לרישום פטנטים והן מבחינת האחוז ההכנסות בהשוואה לשאר התחומים. תחום מתמטיקה ומדעי המחשב היה התחום בעל אחוז ההכנסות הנמוך ביותר מבין התחומים.

תרשים 2: הכנסות ממכירת קניין רוחני ומתמלוגים, לפי התחום המדעי של

הממציא

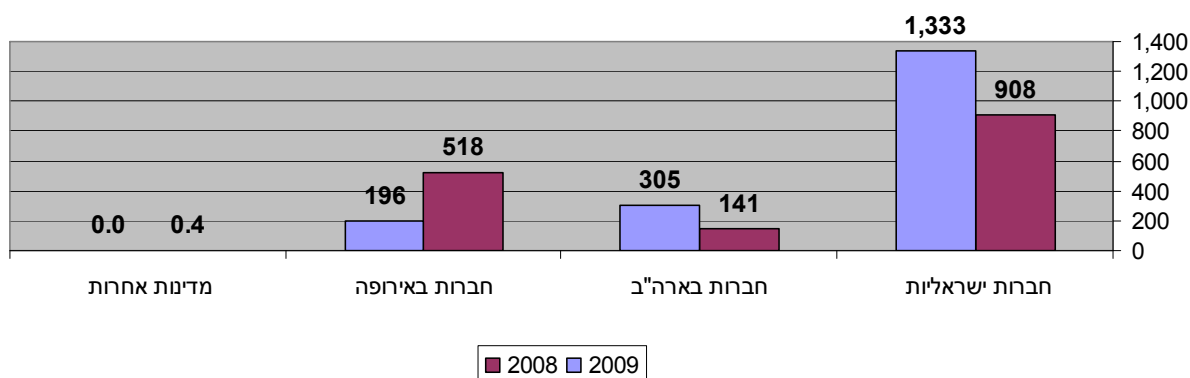

- לחברה אחת אין הכנסות ממכירת קניין רוחני או מתמלוגים וקיימות הכנסות אחרות שאינן מוצגות בתרשים.

החברות למסחור ידע הגדילו את הכנסתם ממכירת קניין רוחני ומתמלוגים לחברות ישראליות בשנת 2009 (1,333 מיליוני ש"ח) בהשוואה לשנת 2008 (908 מיליוני ש"ח) בכ-47%. כמו כן, המכירות לחברות בארה"ב עלו ב-2009 (305 מיליוני ש"ח) בהשוואה לשנת 2008 (141 מיליוני ש"ח) בכ-216%. ההכנסות ממכירת קניין רוחני ותמלוגים למדינות אירופה ירדו בשנת 2009 (196 מיליוני ש"ח) בהשוואה לשנת 2008 (518 מיליוני ש"ח).

תרשים 3: הרכב הכנסות ממכירת קניין רוחני ומתמלוגים, בארץ ובחו"ל,

במיליוני ש"ח

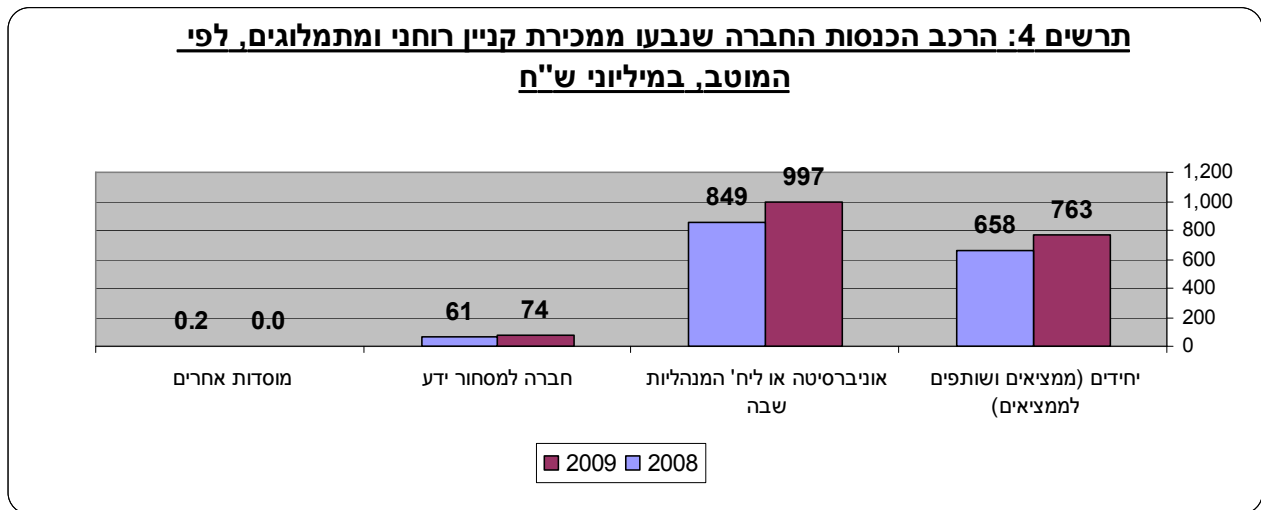

- לחברה אחת אין הכנסות ממכירת קניין רוחני או מתמלוגים וקיימות הכנסות אחרות שאינן מוצגות בתרשים.

הכנסותיהן של החברות למסחור ידע מתחלקות בין מספר גורמים: ממציאים ושותפיהם, האוניברסיטה, החברה למסחור ידע ומוסדות אחרים. עיקר ההכנסות ממכירת קניין רוחני ותמלוגים מתחלקים בין האוניברסיטאות (כ-54%) לבין הממציאים ושותפיהם (כ-41%). 4% מההכנסות מקבלות החברות למסחור ידע.

ההכנסות לממציאים ושותפיהם עלו בשנת 2009 בכ-16% בהשוואה לשנת 2008. חלק האוניברסיטאות בהכנסות מקניין רוחני עלה בשנת 2009 בכ-17% בהשוואה לשנת 2008. חלק החברות למסחור ידע בהכנסות מקניין רוחני עלה בשנת 2009 בכ-21% בהשוואה לשנת 2008.

• לחברה אחת אין הכנסות ממכירת קניין רוחני או מתמלוגים וקיימות הכנסות אחרות שאינן מוצגות בתרשים.

בעלות על חברות הזנק⁶ בישראל ובחו"ל

לחברות המסחור גם בעלות חלקית על חברות הזנק. עד שנת 2011 מספר חברות ההזנק שהיו בבעלות חלקית של החברות למסחור ידע הסתכם ב-151, כאשר מתוכן 107 חברות פעילות (כ-71%). בישראל, לחברות מסחור ידע קיימת בעלות חלקית על חברות ההזנק שנהנה בטווח רחב: 91%-0.01%. אחוז הבעלות הממוצעת של החברות למסחור ידע על חברות ההזנק הפעילות (לא משוקלל בגודל חברות ההזנק) הינו 14.7%. רוב חברות ההזנק אינן נסחרות בבורסה, למעט ארבע חברות. לשלוש מחברות מסחור הידע יש בעלות חלקית על בין שתיים לתשע חברות הזנק. לארבע חברות יש בבעלות חלקית עשר ויותר חברות הזנק.

⁶ **חברת הזנק** - חברת הזנק או חברת סטרט-אפ (startup) היא חברה שנוסדה זה מכבר, במטרה לפתח מוצר או רעיון ייחודיים לרוב בתחום ההיי-טק. חברת הזנק יכולה להימצא בשני שלבים: שלב א – הקמה (Seed), שלב ב' מחקר ופיתוח. חברה מפסיקה להיחשב חברת הזנק לאחר שהיא נמכרת לחברה מבוססת או לאחר שהיא מתבססת בעצמה (החברה מתחילה למכור את מוצריה או שירותיה).

לוח 7: בעלות חלקית/מלאה על חברות הזנק בשנת 2009

בעלות על חברות הזנק	סה"כ מספר חברות ההזנק	סה"כ מספר חברות ההזנק בישראל	מספר החברות ההזנק בחו"ל	מספר החברות שאינן פעילות היום	מזה: מספר החברות שבשלב הקמה	מזה: מספר החברות שבורסה	אחוז בעלות ממוצעת בחברות פעילות
סה"כ	151	140	11	*44	6	4	14.7%

* לא נתקבלו נתונים מחברה אחת.

כוח אדם

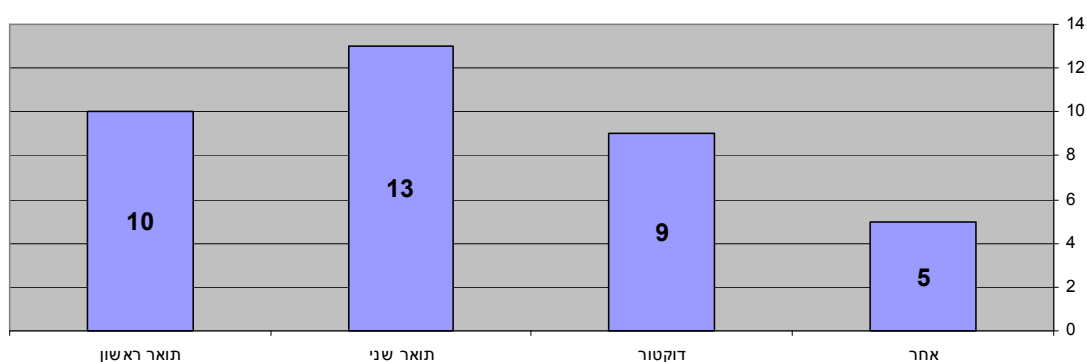
מספר העובדים בחברות מסחור ידע נע בין 2-30 עובדים, כאשר מתוכם מספר העובדים המקצועיים נע בין 2-11 עובדים.

מספר העובדים המקצועיים בחברות למסחור ידע הסתכם ל- 37.

חברה אחת מתוך שבע החברות מעסיקה מעל 10 עובדים מקצועיים.

עיקר העובדים המקצועיים היו בעלי תואר ראשון ושני, (כ-62% מסך העובדים המקצועיים).

תרשים 5: מספר המועסקים המקצועיים בחברה לפי תואר, 2009

בשנת 2009, סך ההוצאה עבור ניהול קניין רוחני היה 39,416 אלפי ש"ח בישראל (נתוני חברה אחת חלקיים).

סך העובדים בקניין רוחני בחברות למסחור ידע היה 85.

ההוצאה השנתית הממוצעת לעובד הייתה 464 אלפי ש"ח. (ההוצאה הממוצעת כוללת משכורות, תשלומים לפטנטים ורישיונות וכד').

ממוצע שנות ניסיון בניהול קניין רוחני הינו כ-9 שנים לעובד מקצועי.

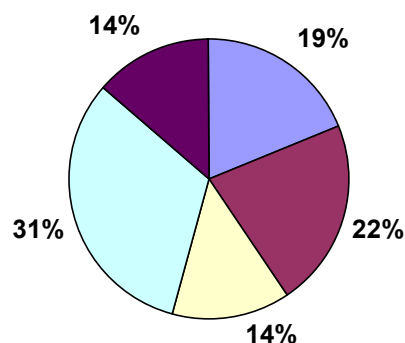
רוב העובדים המקצועיים (כ-59%) היו בעלי ניסיון של 5-14 שנים בניהול קניין רוחני.

לוח 8: ניסיון בניהול קניין רוחני של העובדים המקצועיים

שנות ניסיון	שנות ניסיון 0	שנות ניסיון 1-2	שנות ניסיון 3-4	שנות ניסיון 5-9	שנות ניסיון 10-14	שנות ניסיון 15-19	שנות ניסיון 20 ויותר	לא ידוע
שנות ניסיון	0	2	5	13	9	3	4	1

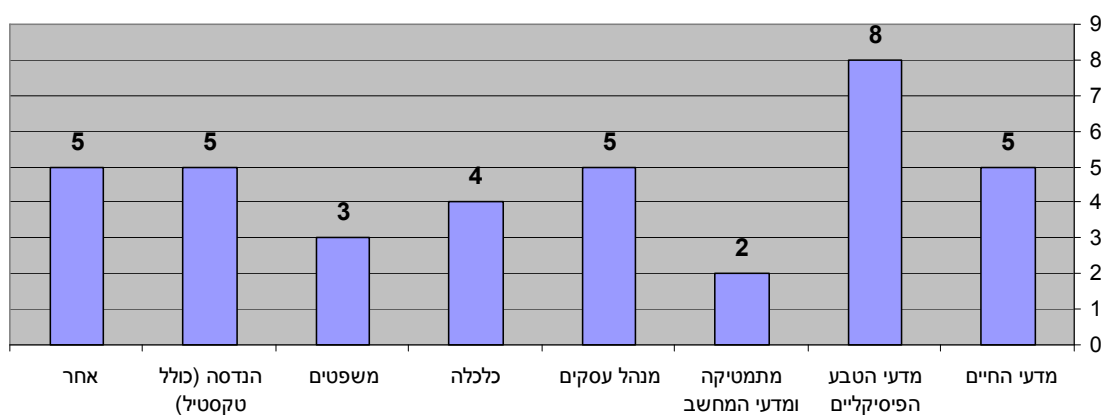
אחוז העובדים המקצועיים בחברות למסחור ידע שעוסקים בפטנטים וזכויות משפטיות: 31%, שיווק ופיתוח עסקי 22%, בניהול היה 19%, גיוס המצאות לחברה 14% וכספים 14%.

תרשים 6: אחוז כח אדם המקצועי העובד בחברה, לפי תחומי פעילות, 2009

תחום הלימוד הדומיננטי שבו מועסקים העובדים המקצועיים בחברות למסחור ידע היה מדעי הטבע הפיסיקאליים, לעומת זאת התחום הפחות דומיננטי היה מתמטיקה ומדעי המחשב.

תרשים 7: מספר עובדים מקצועיים לפי תחום לימוד, 2009

השוואות בינלאומיות- ישראל, קנדה, אוסטרליה, ארה"ב ובריטניה

רק בחלק ממדינות OECD נערך סקר מסחור ידע :

בקנדה, ענו לסקר בשנת 2008 (מתוך 142) 125 מוסדות: 77 אוניברסיטאות ו- 48 בתי"ח מסונפים.

באוסטרליה, ענו לסקר 36 אוניברסיטאות בשנים 2008 ו- 2009.

בבריטניה, הסקר כלל את כל 165 המוסדות האוניברסיטאיים ובארה"ב השתתפו בסקר בשנת 2008, 157 מוסדות ובשנת 2009, 153 מוסדות.

מספר הבקשות להגנה על קניין רוחני שהוגשו בשנת 2009 גבוה יותר בקנדה, באוסטרליה, בבריטניה ובארה"ב ממספר הבקשות שהוגשו בישראל. לעומת זאת, במספר הבקשות להגנה על קניין רוחני לאחר התאמה למספר המשרות המלאות באוניברסיטאות, ישראל מובילה.

במספר בקשות ראשוניות לפטנטים, מותאמות למספר המשרות המלאות באוניברסיטאות, ישראל גם כן גבוהה יותר משאר המדינות הנסקרות.

מספר הפטנטים שנרשמו עד לסוף שנת 2009 בישראל (3,313) גבוה ממספר הפטנטים שנרשמו באוסטרליה (1,860).

מספר חברות ההזנק שהוקמו עד שנת 2009 בישראל (151) דומה למספר החברות ההזנק באוסטרליה (152), לעומת זאת מספר חברות ההזנק הפעילות בישראל-107 נמוך מאשר בקנדה-137.

סך ההוצאות עבור קניין רוחני בקנדה **בשנת 2008** - 183,422 אלפי ש"ח היו גבוהות יותר מאשר באוסטרליה **בשנת 2009** - 53,940 אלפי ש"ח וישראל **בשנת 2009** - 39,416 אלפי ש"ח.

סך ההכנסות ממכירת קניין רוחני ומתמלוגים בישראל גבוהות במידה ניכרת מקנדה, אוסטרליה ובריטניה ונמוכות מארה"ב. סך ההכנסות ממכירת קניין רוחני ותמלוגים יחסית להוצאות המו"פ באוניברסיטאות, גבוהות יותר בישראל מאשר בשאר המדינות בהשוואה.

לוח 9: השוואת בינלאומיות של אינדיקטורים נבחרים במסחור ידע

בריטניה		ארה"ב			אוסטרליה		קנדה		ישראל			מדינה	
2009 (3)	2008 (3)	עד סוף 2009	2009	2008	עד סוף 2009	2009	2008	2009	2008	עד סוף 2009	2009	2008	שנים
3,900	3,800	-	18,163	17,694	-	1,409	1,300	-	1,613	-	992	-	מספר בקשות להגנה על קניין רוחני
168,936	163,529	-	-	-	-	-	61,310	-	62,340	-	8,987	9,152	מספר משרות מלאות במו"פ באוניברסיטאות מספר הגנות, ל-1000 משרות במו"פ באוניברסיטאות
23.1	23.2	-	-	-	-	-	21.2	-	25.9	-	110.4	-	מספר בקשות ראשוניות לפטנטים, ל-1000 משרות במו"פ באוניברסיטאות
2,012	2,097	-	11,260	11,197	-	1,253	1,274	-	755	-	384	395	מספר בקשות ראשוניות לפטנטים
11.9	12.8	-	-	-	-	-	20.8	-	12.1	-	42.7	43.2	מספר בקשות ראשוניות לפטנטים, ל-1000 משרות במו"פ באוניברסיטאות
827	653		3,088	2,933	1,860	600	595	-	346	3,313	-	-	מספר פטנטים שנרשמו
273	191		555	549	152	19	12		19	151	-	-	מספר חברות הזנק
-	-	3,175	-	-	137	-	-	-	-	107	-	-	מספר חברות הזנק פעילות הכנסות
494	774	-	6,393	8,560	-	214	250	-	191	-	1,834	1,568	ממכרת קניין רוחני ותמלוגים, במיליוני ש"ח הוצאות על מו"פ באוניברסיטאות
44,269	38,120	-	-	183,563	-	-	16,292	36,337	31,774	-	3,847	4,129	מספר בקשות להגנה על קניין רוחני, במיליוני ש"ח
0.011	0.020	-	-	0.047	-	-	0.015	-	0.006	-	0.477	0.380	הכנסות ביחס להוצאות מו"פ באוניברסיטאות
-	-	-	-	-	-	53	-	-	183	-	39	-	הוצאות חברות מסחור ידע על קניין רוחני, במיליוני ש"ח
-	-	-	-	-	-	309	309	-	321	-	37	-	מספר העובדים המקצועיים

(1) עבור ישראל – הנתון המוצג בשנת 2009 כולל בקשות להגנה על קניין רוחני לשתי השנים 2008 ו-2009.

(2) עבור ישראל – מספר חברות הזנק שנפתחו עד סוף שנת 2011, ולא 2009.

(3) עבור בריטניה – השנים המקוריות הן אקדמיות 2008/9 ו-2009/10.